

INSTRUCȚIUNEA

cu privire la aprobarea, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot

Capitolul I.

Dispoziții generale

1. Instrucțiunea cu privire la aprobarea, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot (în continuare – Instrucțiune) este elaborată în temeiul Capitolului IX din Codul electoral și reglementează modalitatea de organizare și desfășurare a proceselor ce țin de aprobarea modelului și textului buletinelor de vot, tipărirea, transmiterea și păstrarea acestora.

2. În cazul organizării concomitente a mai multor tipuri de scrutine, pentru fiecare din acestea se întocmește câte un buletin de vot ce trebuie să se deosebească după culoare. Distanța cromatică se va specifica odată cu aprobarea modelului buletinelor de vot de către Comisia Electorală Centrală (în continuare – CEC).

3. Buletinele de vot se imprimă la tipografiile de stat într-un număr egal cu numărul persoanelor incluse în listele electorale de bază.

4. Buletinele de vot se întocmesc în limba română. Pentru a facilita participarea la scrutin a minorităților etnice, buletinele de vot se întocmesc și într-o altă limbă, la solicitarea organelor electorale din circumscripția respectivă. Birourile electorale ale secțiilor de votare, după recepționarea listelor electorale, dar nu mai târziu de 20 de zile înainte de ziua alegerilor vor stabili tirajul buletinelor de vot ce urmează a fi tipărite pentru secțiile de votare conform Anexei nr. 9 la Regulamentul de activitate a birourilor electorale ale secțiilor de votare aprobat prin hotărârea CEC.

5. Consiliile electorale vor stabili tirajul acestora pe circumscripție cel târziu cu 19 zile înainte de ziua alegerilor conform anexei nr. 11 la Regulamentul de activitate a consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1100/2023 și vor transmite imediat hotărârea adoptată în acest sens la CEC.

6. Prin derogare de la pct. 5, în cazul alegerilor locale când consiliul electoral de circumscripție de nivelul întâi îndeplinește și atribuțiile biroului electoral al secției de votare, conform prevederilor art. 158 din Codul electoral, acesta va adopta doar hotărârea privind stabilirea tirajului buletinelor de vot conform anexei nr. 11 la Regulamentul de activitate a consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală

Capitolul II.

Aprobarea modelului și textului buletinelor de vot

Secțiunea 1.

Aprobarea modelului și textului buletinelor de vot în cazul organizării alegerilor

7. După încheierea înregistrării concurenților electorali, aceștia se înscriu în buletinele de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată zilnic de către organul electoral respectiv, în conformitate cu art. 73 alin. (2) din Codul electoral și prevederile Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea CEC.

8. Modelul buletinului de vot se aprobă de CEC, iar textul acestuia se aprobă:

- a) de CEC pentru organizarea alegerilor parlamentare și alegerilor prezidențiale;
- b) de consiliile electorale de circumscripție corespunzătoare pentru organizarea

alegerilor locale.

9. După aprobarea documentelor specificate la pct. 8 și pregătirea specimenului buletinului de vot de către CEC, organele electorale care au înregistrat concurenții îi invită pentru a li se oferi posibilitatea de a verifica ordinea de înscriere, corectitudinea textului înscris și simbolului înserat în specimenul buletinului de vot. După verificare, concurenții electorali vor data și contrasemna în dreptul patruleterului său confirmând astfel lipsa obiecțiilor față de înscrisurile în acesta.

10. Buletinul de vot se divizează în patru laturi, corespunzător numărului de concurenți electorali care participă la alegeri.

11. Dimensiunile patruleterului trebuie să fie suficiente pentru a cuprinde numele și prenumele candidatului, denumirea partidului politic sau a blocului electoral, care a înaintat lista de candidați sau candidatul respectiv.

12. Candidatul independent se înscrie în buletinul de vot într-un patruleter aparte, în care se indică numele, prenumele și se scriu cuvintele „Candidat independent”.

13. În patruleter, în partea stângă, se imprimă semnul sau simbolul concurentului electoral care a înaintat lista de candidați sau candidatul respectiv ori semnul electoral al candidatului independent, la dorința acestuia.

14. În buletinul de vot nu se admite identitatea de semne sau de simboluri electorale.

15. Indiferent de tipul scrutinului, partidele politice și blocurile electorale își vor prezenta la CEC simbolul electoral în formatul solicitat, iar candidații independenți vor depune simbolul electoral, dacă dispun de acesta, la organul electoral care are competența de a-i înregistra.

16. În cazul alegerilor locale, după încheierea înregistrării concurenților electorali, CEC aprobă prin hotărâre, simbolurile electorale prezentate de partidele politice/blocurile electorale înregistrate în calitate de concurenți electorali, în vederea imprimării acestora în buletinele de vot.

17. În fiecare patruleter, în partea dreaptă, la o distanță egală de latura de sus și cea de jos, se imprimă un cerc cu diametrul de 15 mm, în care alegătorul aplică ștampila cu inscripția „Votat” dacă își dă votul pentru concurentul electoral respectiv.

18. În cazul în care în buletinul de vot se înscriu mai mult de 30 de concurenți electorali, acesta se va tipări în format de broșură, iar modelul acestuia se va aproba prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

Secțiunea a 2-a

Aprobarea modelului și textului buletinelor de vot în cazul organizării referendumului

19. Modelul buletinului de vot pentru organizarea referendumului republican și referendumului local este aprobat de CEC, iar textul acestora se aprobă:

- a) de CEC în cazul referendumului republican;
- b) de consiliile electorale de circumscripție corespunzătoare în cazul referendumului local.

20. În cazul referendumului republican în buletinul de vot se tipărește textul întrebării sau proiectul de lege supus referendumului republican. În dreapta textului întrebării sau a proiectului de lege se plasează pe orizontală două patruletere cu cuvintele „DA” și „NU”, iar sub acestea – două cercuri.

21. În cazul referendumului local în buletinul de vot se tipărește textul întrebării la care trebuie să se pronunțe alegătorii în cadrul referendumului local. În dreapta textului se plasează pe orizontală două patruletere cu cuvintele „DA” și „NU”, iar sub acestea – două cercuri.

Capitolul III.

Tipărirea și transmiterea buletinelor de vot birourilor electorale ale secțiilor de votare

22. La operațiunea de elaborare a matriței, tipărire, împachetare, distribuire a

buletinelor de vot, precum și la nimicirea matriței, securitatea procesului este asigurată de către Serviciul de Informații și Securitate, și de către Ministerul Afacerilor Interne.

23. Buletinele de vot se tipăresc conform modelului și textului aprobat. Membrii CEC asistă, iar reprezentanții concurenților electorali/participanții la referendum pot să asiste la:

- a) confecționarea matriței buletinului de vot;
- b) tipărirea buletinelor de vot;
- c) la lichidarea matriței.

24. Buletinele de vot se tipăresc pe hârtie opacă (mată), cel târziu cu **5 zile** înainte de ziua alegerilor într-o cantitate corespunzătoare numărului de alegători.

25. Pe fiecare buletin se aplică două numere, care corespund numărului de ordine al circumscripției și numărului de ordine al secției de votare respective.

26. Buletinele de vot tipărite se transmit birourilor electorale ale secțiilor de votare prin intermediul consiliului electoral de circumscripție respectiv sub paza poliției, după cum urmează:

- a) în cazul alegerilor parlamentare, alegerilor prezidențiale și alegerilor locale, pentru secțiile de votare din țară, buletinele de vot se expediază consiliilor electorale de circumscripție de către CEC cel târziu cu **2 zile** înainte de ziua alegerilor și se remit birourilor electorale ale secțiilor de votare cu **o (1) zi** înainte de ziua alegerilor;
- b) în cazul referendumului republican, buletinele de vot se distribuie consiliilor electorale de circumscripție cu **3 zile**, iar birourilor electorale ale secțiilor de votare cu **o (1) zi** înainte de ziua referendumului republican.
- c) în cazul referendumului local, buletinele de vot se distribuie conform prevederilor lit. a).

27. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și al referendumului republican, buletinele de vot tipărite pentru secțiile de votare constituite în străinătate, se expediază birourilor electorale ale secțiilor de votare respective de către CEC prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (în continuare – MAEIE). Ziua transmiterii se stabilește la solicitarea MAEIE, dar nu mai puțin de **5 zile** înainte de ziua votării. Actul de predare-recepționare a buletinelor de vot, întocmit conform anexei nr. 1, va fi contrasemnat de reprezentantul consiliului electoral al circumscripției electorale distincte pentru secțiile de votare din străinătate și reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate.

28. Tirajul buletinelor de vot pentru secțiile de votare din străinătate se stabilește prin hotărârea CEC, pornind de la numărul estimativ de alegători stabilit în baza informației prezentate de MAEIE și a celei acumulate de CEC, dar nu mai mult de **5000** de buletine de vot la fiecare birou electoral pentru fiecare zi de votare.

29. Consiliul electoral de circumscripție vor transmite buletinele de vot birourilor electorale al secțiilor de votare în baza actului prevăzut în Anexa nr. 12 la Regulamentul privind activitatea consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală.

30. Buletinele de vot tipărite se păstrează la consiliul electoral de circumscripție și se remit în ajunul alegerilor biroului electoral al secției de votare în baza unui act de predare.

31. Biroul electoral al secției de votare după recepționarea buletinelor de vot, dar nu mai devreme de ziua precedentă a zilei alegerilor, le număra și întocmește un act de constatare a numărului acestora, conform modelului prevăzut în anexa nr. 11 din Regulamentul de activitate a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

La procedura de numărare a buletinelor de vot pot asista membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum, observatorii, precum și jurnaliștii legitimați de instituțiile mass-media și confirmați de CEC.

IV. Păstrarea buletinelor de vot

32. Integritatea buletinelor de vot începând cu transmiterea acestora către organele

electorale ierarhic inferioare, inclusiv securitatea localurilor unde se păstrează respectivele, este asigurată de către reprezentanții Ministerului de Afaceri Interne.

33. După sigilarea localurilor/spațiilor unde se păstrează buletinele de vot acces la respectivele au doar președintele organului electoral respectiv, însoțit de cel puțin doi membri.

34. Funcționarii electorali din cadrul organelor electorale poartă răspundere pentru păstrarea și integritatea buletinelor de vot care se află în gestiunea lor. Despre pierderea/deteriorarea unora dintre acestea este anunțat imediat organul electoral ierarhic superior sau CEC, după caz. Faptul pierderii/deteriorării se constată printr-un act, întocmit conform anexei nr. 2 și semnat de membrii organului electoral vizat.

35. Este interzisă distrugerea/deteriorarea intenționată buletinelor de vot, precum și scoaterea neautorizată a acestora din localul secției de votare.

Nerespectarea prevederilor prezentului pct. duce la răspunderea contravențională în condițiile art. 104 din Codul electoral și art. 49 din Codul contravențional.

36. Reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum, observatorii precum și alegătorii au dreptul să ia cunoștință de specimene a buletinelor de vot la biroul electoral respectiv.

37. Procedura de utilizare și păstrarea a buletinelor de vot în ziua votării este reglementată în Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

38. Procedura de sistematizare, împachetare, transmiterea a buletinelor de vot post ziua votării, prevederile privind păstrarea temporară și, ulterioara nimicire a buletinelor de vot, în condițiile art. 87 din Codul electoral, este reglementată în Instrucțiunea privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a documentelor (materialelor și a echipamentului electoral) după închiderea secțiilor de votare, aprobată de CEC.

Anexa nr. 1

la Instrucțiunea cu privire la aprobarea, tipărirea,
transmiterea și păstrarea buletinelor de vot aprobată
prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale
nr. ____ din _____ 2023

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri nr.119 MD 2012 Chișinău Republica Moldova
tel. (+373 22) 251-451 fax (+373 22) 234-047 www.cec.md e-mail: info@cec.md

Act nr. ____ din _____ 20 ____ de transmitere-recepționare a buletinelor de vot

Prezentul Act de transmitere-recepționare este întocmit în temeiul art. 74 din Codul electoral și Instrucțiunii cu privire la aprobarea, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. ____ din _____ 20__.

OBIECTUL Actului constituie transmiterea de către **Comisia Electorală Centrală** și recepționarea de către **Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene** a buletinelor de vot, pentru _____, din _____ conform anexei la prezentul act.

(se va indica scrutinul)

(data scrutinului)

Prezentul act este întocmit în **patru (4)** exemplare și obține forță juridică din momentul semnării lui de către Părți.

A transmis:

Reprezentantul

Comisiei Electorale Centrale

nume/prenume

semnătura

A recepționat:

Reprezentantul Ministerul Afacerilor

Externe și Integrării Europene

nume/prenume

semnătura

A confirmat:

Consiliul electoral al circumscripției

electorale _____ nr. _____

nume/prenume

semnătura

A confirmat:

Reprezentantul

(denumirea tipografiei)

nume/prenume

semnătura

A confirmat:

Reprezentantul SIS

nume/prenume

semnătura

Anexă
la Actul nr. _____ din _____ 20____
de transmitere-recepționare a buletinelor de vot

Nr. d/o	Denumirea secției de votare	Nr. secției de votare	în limba română	în limba _____ (se va indica limba solicitată)	Total
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
n.					
Total					

Anexa nr. 2
la Instrucțiunea cu privire la aprobarea, tipărirea,
transmiterea și păstrarea buletinelor de vot aprobată
prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale
nr. _____ din _____ 2023

ACT

de constatare a pierderii/deteriorării buletinelor de vot

Subsemnații, membrii _____ ,
(se va indica organul electoral)
în urma _____ ,
(se va indica circumstanțele)

am constatat că _____ buletine de vot sunt pierdute/deteriorate.

Membrii organului electoral

L.Ș.

_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>
_____	_____
<i>semnătura</i>	<i>nume, prenume</i>

_____ data întocmirii actului